

Протокол
засідання робочої групи з питань формування проекту міського бюджету
відповідно до Бюджетного регламенту Чернігівської міської ради

22 серпня 2019 року

Головує: Лисенко О. Ю. – начальник фінансового управління Чернігівської міської ради, заступник голови робочої групи;

Присутні:

Тарасенко Т. І. - заступник начальника управління – начальник бюджетного відділу фінансового управління Чернігівської міської ради, секретар робочої групи;

та члени робочої групи:

Вареник А. А. - керівник громадської організації “Вело Че”

Гончарова Т. А. - заступник начальника управління – начальник відділу аналітики та моніторингу надходжень до міського бюджету фінансового управління Чернігівської міської ради;

Григор’єва Т. В. - заступник начальника бюджетного відділу фінансового управління Чернігівської міської ради;

Журавльова Ю. Ю. - начальник відділ підприємництва та перспективного планування управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради;

Зюзя Л. В. - начальник відділу фінансування місцевих органів влади та соціального захисту населення фінансового управління Чернігівської міської ради;

Кочерга І. В. - заступник начальника управління – начальник відділу фінансів підприємств комунальної власності та з питань нових форм господарювання фінансового управління Чернігівської міської ради;

Миколаєнко Р. С. - начальник юридичного відділу Чернігівської міської ради;

- Ніколенко-Баєва А. М. - голова ГО “Асоціація демократичного розвитку”
- Приходько О. В. - начальник відділу бухгалтерського обліку та звітності фінансового управління Чернігівської міської ради;
- Роева Л. І. - заступник начальника відділу фінансів підприємств комунальної власності та з питань нових форм господарювання фінансового управління Чернігівської міської ради;
- Якубова Г. В. - депутат міської ради, представник фракції політичної партії “Наш край”.
- Ярещенко В. П. - заступник начальника управління - начальник відділу економіки підприємств комунальної власності та цінової політики економічного розвитку міста Чернігівської міської ради;

Порядок денний

1. Заслуховування інформації щодо виконання міського бюджету міста Чернігова за I півріччя 2019 року.
2. Окреслення проблемних питань у зв'язку із внесенням змін до бюджетного законодавства, перспективи їх вирішення та новації щодо складання проекту міського бюджету на 2020 рік.
3. Заслуховування інформації щодо підготовки Програми економічного і соціального розвитку міста Чернігова на 2020 рік.

Слухали:

Відкрила засідання заступник голови робочої групи Лисенко О. Ю., яка зазначила, що на засіданні Робочої групи присутні 14 її членів і відповідно до норм затвердженого Чернігівською міською радою Бюджетного регламенту рішення Робочої групи приймаються простою більшістю голосів від кількості присутніх її членів.

1. Лисенко О. Ю. надала інформацію щодо виконання міського бюджету міста Чернігова за I півріччя 2019 року.

Наповнення міського бюджету безпосередньо залежить від офіційних показників соціально – економічного розвитку міста, з яких сплачуються податки до бюджетів всіх рівнів. Якщо вони зростають – зростають і доходи бюджету.

За I півріччя 2019 року до загального та спеціального фондів міського бюджету міста Чернігова, враховуючи офіційні трансферти, зараховано

1 720,0 млн грн що складає 96,6 відсотка призначень звітнього періоду з *урахуванням* змін. Обсяг власних надходжень становить 931,8 млн грн (виконання планових показників звітнього періоду становить 96,1 відсотка). Обсяг отриманих *офіційних трансфертів* склав 788,2 млн грн або 96,7 відсотка до передбачених розписом коштів на січень-червень поточного року.

До загального фонду надійшло 1 664,5 млн грн (97,6 відсотка затвердженого показника січня-червня 2019 року з *урахуванням змін*), до спеціального фонду – 55,5 млн грн (50,4 відсотка затвердженого річного показника 2019 року з *урахуванням змін*). Торішні обсяги надходжень відповідного періоду зменшено на 207,2 млн грн або на 10,8 відсотка через скорочення на 30,2 відсотка (або 341,3 млн грн) офіційних трансфертів (зокрема в частині надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати), питома вага яких у загальному обсязі доходів міського бюджету складає 45,8 відсотка.

Обсяг власних надходжень загального фонду міського бюджету міста Чернігова за перше півріччя 2019 року становить 881,1 млн грн, що на 1,6 відсотка менше затверджених призначень звітнього періоду з *урахуванням змін*. Водночас, досягнуто позитивної динаміки порівняно з відповідним періодом минулого року: надходження зросли на 149,7 млн грн або на 20,5 відсотка.

У власних надходженнях базовими джерелами є податок на доходи фізичних осіб – 514,1 млн грн та місцеві податки – 253,1 млн гривень.

Домінуючу позицію у ресурсному забезпеченні міської скарбниці продовжує виконувати податок на доходи фізичних осіб (58,4 % або 514,1 млн грн, приріст до торішніх надходжень складає 25,4 % або 104,3 млн грн).

Суттєво поповнюють міський бюджет надходження місцевих податків (28,7 власних надходженнях), обсяг яких склав 253,1 млн грн, що на 26,1 % більше за фактичний обсяг січня-червня 2018 року. Найбільші складові у надходженнях місцевих податків - це єдиний податок (130,7 млн грн або 51,6 відсотка) та плата за землю (111,0 млн грн або 43,9 відсотка).

За перше півріччя 2019 року до бюджету розвитку міського бюджету міста Чернігова мобілізовано 19,8 млн грн (затверджений показник звітнього періоду поточного року збільшено у 3,5 рази, торішні надходження січня-червня - у 1,5 рази)

Виконання доходів міського бюджету міста Чернігова на зазначеному рівні дозволило забезпечити видаткову частину бюджету наступним чином.

У 2019 році з бюджету міста Чернігова здійснюється вилучення коштів до державного бюджету у вигляді реверсної дотації, яка запланована у сумі 20,4 млн гривень. За I півріччя 2019 року місто перерахувало 10,2 млн грн (50%).

Виконання видаткової частини міста складає 1 586,7 млн грн або 46,1% річного плану та 76,5% плану I півріччя 2019 року (у тому числі ЗФ – 1339,6 млн грн або 87,8% плану звітнього періоду, СФ – 247,1 млн грн або 45% плану звітнього періоду).

Найбільш затратною статтею витрат є оплата праці з нарахуваннями, що складає 613,3 млн грн або 38,6% питомої ваги. Окремо зауважимо, що з 1 січня 2019 року відбулось підвищення на 9 % тарифних розрядів працівників бюджетних установ та на 12,1 % мінімальна ЗП (у 2018 – 3723 грн, 2019 – 4173 грн).

Наступною статтею витрат є допомоги соціального характеру (пільги, субсидії тощо), у бюджеті займають 438,9 млн грн або 27,7%. Лише одну сьому (1/7) видаткової частини міського бюджету м. Чернігова за 6 місяців поточного року займають капітальні видатки або 220,9 млн гривень.

Найбільш фінансово затратною є соціально-культурна сфера – 77 відсотка або 1 221,7 млн грн (1,2 млрд грн) загального обсягу виконання за I півріччя 2019 року. Галузі Освіта (34% або 539,5 млн грн) та Охорона здоров'я (12,1% або 192 млн грн) залишаються найбільш витратними, а також соціальний захист та соціальне забезпечення (26,9% або 426,2 млн грн). Значний обсяг видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення обумовлений спрямуванням субвенцій з ДБУ та обласного бюджету на пільги, житлові субсидії, інші виплати соціального значення. Культура і мистецтво (2,6% або 41,4 млн грн) та фізична культура і спорт (1,4% або 22,6 млн грн) є найменш витратними галузями соціально-культурної сфери у видатковій частині міського бюджету за звітний період.

Виконання видаткової частини за спеціальним фондом (бюджетом розвитку) протягом 6 місяців 2019 року склав 217,7 млн грн або 27,6 % річних призначень. Проти відповідного періоду минулого року бюджет розвитку збільшено на 88,7 млн грн або у 1,7 рази. Майже половину видатків виконання бюджету розвитку займає галузь житлово-комунального господарства, 1/3 – галузь “Транспорт, дорожнє господарство”.

Серед видатків бюджету розвитку на соціально-культурну сферу витрачено 65,3 млн грн або 1/3 коштів цього фонду.

За I півріччя 2019 року до міського бюджету міста Чернігова з державного бюджету надійшло 197,1 млн грн освітньої субвенції, що на 17,9 млн грн або 10% більше проти відповідного періоду минулого року, та медичної субвенції надійшло 117,2 млн грн, що на 28,1 млн грн або 19,3% менше проти I півріччя 2018 року. Зменшення медичної субвенції зумовлено фінансуванням з державного бюджету закладів, які надають первинну медичну допомогу.

З року в рік галузі Охорони здоров'я та Освіти дофінансовуються коштами міського бюджету для забезпечення на мінімально необхідному рівні. Протягом I півріччя 2019 року міський бюджет міста Чернігова власними коштами направив 36,7 млн грн на заробітну плату медичних працівників, харчування та медикаменти (що має фінансуватися за рахунок

медичної субвенції) та 2,6 млн грн на заробітну плату педагогічним працівникам шкіл (що має фінансуватися за рахунок освітньої субвенції).

На найбільш витратну галузь соціально-культурної сфери міського бюджету – Освіта – витрачено 539,5 млн грн за I півріччя 2019 року. Питома вага освітньої субвенції складає 36,5% та коштів міського бюджету – 63,5%. Проти минулого періоду коштів міського бюджету профінансовано на 33,1 млн грн або 10,7% більше.

У I півріччі 2019 року галузь “Охорона здоров’я” профінансована у сумі 192,0 млн грн, у тому числі: питома вага медичної субвенції складає 61%, коштів міського бюджету – 39%.

Фінансування галузі у звітному періоді зменшилось на 41,5 млн грн або 17,8% проти I півріччя 2018 року, у зв’язку з тим, що первинна медична допомога отримує фінансування з державного бюджету.

На фінансування галузі житлово-комунальне та дорожнє господарство з міського бюджету міста Чернігова протягом I півріччя 2019 року спрямовано 225,5 млн грн, у тому числі:

89,4 млн грн на ремонт доріг (що на 19,6 відсотка більше за видатки відповідного періоду у минулому році), з них 40,4 млн грн - це поточні видатки та 49,0 млн грн - капітальні роботи;

42,6 млн грн на будівництво та реконструкцію об’єктів ЖКГ;

1,4 млн грн на фінансування капітального ремонту житлових будинків у рамках міських Програм;

92,1 млн грн на видатки з благоустрою, у тому числі поточні видатки 66,8 млн грн, капітальні видатки – 25,3 млн гривень.

Поточні видатки з організації благоустрою збільшено на 33,2 відсотка у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Капітальні видатки з благоустрою склали 25,3 млн грн, що у 3,2 рази більше минулорічних видатків.

Всього на підтримку транспортної галузі міста протягом I півріччя 2019 року спрямовано 46,0 млн грн, у тому числі:

35,5 млн грн на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян;

10,5 млн грн перераховано комунальному підприємству “Чернігівське тролейбусне управління” на поповнення статутного капіталу у рамках Програми розвитку електричного транспорту міста Чернігова. Було профінансовано придбання 2 тролейбусів на суму 9,9 млн грн та проведено оновлення тролейбусної контактної мережі у сумі 0,6 млн грн.

Відповідно до положень Програми забезпечення діяльності та виконання доручень виборців депутатами Чернігівської міської ради на 2019 рік, затвердженої рішенням міської ради від 29.11.2018 № 36/VII – 31, у міського бюджету на 2019 рік на виконання відповідних заходів передбачені кошти загального фонду в сумі 4,2 млн гривень. Протягом I півріччя 2019 року відповідно до звернень депутатів міської ради VII скликання кошти

перерозподілено в сумі 2,4 млн грн, що складає 57,1 відсотка річних призначень, між головними розпорядниками бюджетних коштів міського бюджету відповідно до їх цільового призначення. За звітний період використано 2,1 млн грн, що складає 87,5 відсотка до розподіленої суми.

Розподіл коштів у рамках Програми забезпечення діяльності та виконання доручень виборців депутатами Чернігівської міської ради за I півріччя 2019 року за напрямами витрат

Напрями використання	Суми розподілу, грн	Питома вага, %
Матеріальна допомога мешканцям міста Чернігова	551 094,00	22,5
Заклади освіти	1 122 061,78	45,81
Заклади охорони здоров'я	317 918,98	12,98
Заклади культури	93 899,00	3,83
Молодіжна політика	128 559,00	5,25
Житлово-комунальне господарство	220 813,50	9,02
Деснянська районна у м. Чернігові рада	15 000,00	0,61
ВСЬОГО	2 449 346,26	100,0

2019 рік - це четвертий рік поспіль у місті Чернігові, в якому реалізуються проекти, які стали переможцями у 2018 році у рамках виконання Програми реалізації громадського бюджету (бюджету участі) у місті Чернігові на 2016–2020 роки. На 2019 рік передбачено 14,4 млн грн на реалізацію 21 проектів-переможців бюджету участі. У I півріччі 2019 року головні розпорядники бюджетних коштів почали реалізацію тільки 12 проектів і сума фінансування склала 2,5 млн грн, що становить 17,4 % річних призначень, передбачених на реалізацію проектів-переможців у рамках виконання зазначеної вище Програми.

У поточному році ми завершуємо будівництво важливого соціального проекту – дитячий садочок у мікрорайоні Масани – Дитяча академія. Його кошторисна вартість складає 138 млн гривень. Всього у 2019 році станом на 14 серпня спрямовано 49,8 млн грн коштів, у тому числі субвенції з державного бюджету 35,6 млн грн та коштів міського бюджету – 14,2 млн гривень. На сьогоднішній день залишок асигнувань становить 4,3 млн гривень.

2. По другому питанню порядку денного Лисенко О. Ю. повідомила, діючий Бюджетний регламент Чернігівської міської ради затверджений 31.03.2016 року і передбачає проведення організаційно-процедурних питань щодо формування проекту міського бюджету на 2020 рік вже починаючи з серпня поточного року.

Проте, починаючи з 2019 року в Україні запроваджено середньострокове

бюджетне планування, шляхом прийняття Закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування”.

Одним із етапів середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні є складання та розгляд прогнозу місцевого бюджету і прийняття відповідного рішення. Причому, звернула увагу членів робочої групи, що прогноз місцевого бюджету на 2020 рік має складатися з урахуванням Бюджетної декларації, схваленої у 2019 році, яка наразі просто відсутня.

31.05.2019 Міністерством фінансів України затверджено наказ № 228 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки та затвердження Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу на місцевому рівні”. Метою цих Методичних рекомендацій є впорядкування процедур на кожній стадії бюджетного процесу на місцевому рівні для забезпечення завдань і функцій, що здійснюються місцевими органами влади.

Таким чином, на даний час є необхідність розробити новий Бюджетний регламент Чернігівської міської ради у відповідності до затверджених Мінфіном Методичних рекомендацій, а діючий визнати таким, що втратив чинність, оскільки він не відповідає нормам Бюджетного кодексу України, в який були внесені суттєві зміни, зокрема, в частині складання прогнозу місцевого бюджету (ст. 75¹ БК України), що є основою для складання проекту міського бюджету.

Крім того, для початку роботи по складанню проекту місцевого бюджету необхідно отримати від Міністерства фінансів України базові показники. На даний час є тільки проект Бюджетної декларації на 2020 - 2022 роки. Інша інформація, зокрема, показники в частині міжбюджетних трансфертах, відсутня, що не дає можливості розпочати процедури передбачені діючим Бюджетним регламентом Чернігівської міської ради щодо формування міського бюджету на наступний рік.

Недотримання ж передбачених діючим Бюджетним регламентом Чернігівської міської ради заходів у подальшому може бути підставою для оскарження рішення про міський бюджет м. Чернігова на 2020 рік.

Слід зазначити, що Асоціація міст України вже звернулась до Міністерства фінансів України з проханням надати органам місцевого самоврядування відсутню інформацію щодо прогнозних показників Державного бюджету України, зокрема в частині міжбюджетних трансфертів, без яких неможливе складання у 2019 році розрахунків місцевих бюджетів на середньостроковий період.

У зв'язку з викладеним вище, просимо підтримати питання щодо визнання діючого Бюджетного регламенту Чернігівської міської ради таким, що не відповідає діючому бюджетному законодавству України, та доручити фінансовому управлінню Чернігівської міської ради протягом вересня 2019 року опрацювати заходи щодо розробки нового Бюджетного регламенту Чернігівської міської ради та у жовтні місяці внести на розгляд та затвердження міською радою.

При цьому проект міського бюджету на 2020 рік буде прийматися у відповідності до Методичних рекомендацій щодо складання у 2019 році місцевих бюджетів на середньостроковий період, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.03.2019 № 130.

3. По третьому питанню порядку денного Журавльова Ю. Ю., яка повідомила, що розпочато підготовку Програми економічного і соціального розвитку міста Чернігова на 2020 рік (далі – Програма). Оголошення про проведення громадських обговорень Програми розміщено на офіційному веб-порталі Чернігівської міської ради. Станом на 22.08.2019, звернень щодо проведення громадських слухань стосовно Програми на адресу управління економічного розвитку міста міської ради не надходило.

Постановою КМУ “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України № 621 “Про розроблення прогностичних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету” № 335 від 17.04.2019 передбачено типову структуру Програми:

1. Аналіз економічного і соціального розвитку за попередній період;
2. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку у наступному році;
3. Джерела фінансування програми економічного і соціального розвитку на наступний рік.

Структура другого розділу вільно визначається розробником залежно від мети та завдань на плановий рік.

До Програми повинні бути додані показники економічного і соціального розвитку міста на 2020 рік, перелік міських цільових програм та перелік інвестиційних проектів, які планується реалізовувати у 2020 році.

Щодо заходів програми: планується що, як і минулі роки, вони будуть направлені на досягнення 4 стратегічних цілей Стратегії розвитку міста до 2020 року:

1. Конкурентоспроможне та інноваційне місто;
2. Розвиток житлово-комунального господарства та інфраструктури м. Чернігова “Комфортне місто”;
3. Розвиток людського потенціалу “Людина - понад усе”;
4. Розвиток туризму “Чернігів – туристичне місто”.

Також Журавльова Ю. Ю. поінформувала, що з 1 січня 2020 року набере чинності Закон України “Про стратегічну екологічну оцінку” (СЕО).

Дія цього закону у частині підготовки стратегічної екологічної оцінки поширюється на документи державного планування, а саме: стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом місцевого

самоврядування.

Виступили:

Якубова Г. В. – анонсувала, що МОЗ офіційно заявило, що з 2020 року відсутня медична субвенція по галузі “Охорона здоров’я”.

Вирішили:

1. Взяти до відома інформацію щодо виконання міського бюджету міста Чернігова за I півріччя 2019 року.

2. Доручити фінансовому управлінню Чернігівської міської ради протягом вересня 2019 року забезпечити розробку нової редакції Бюджетного регламенту Чернігівської міської ради та у жовтні місяці внести його на розгляд та затвердження міською радою.

3. Взяти до відома інформацію про початок розробки Програми економічного і соціального розвитку міста Чернігова на 2020 рік.

Заступник голови робочої групи

О. Ю. Лисенко

Секретар робочої групи

Т. І. Тарасенко

Члени Робочої групи:

А. А. Вареник

Т. А. Гончарова

Т. В. Григор'єва

Ю. Ю. Журавльова

Л. В. Зюзя

І. В. Кочерга

Р. С. Миколаєнко

А. М. Ніколенко-Баєва

О. В. Приходько

Л. І. Рєєва

Г. В. Якубова

В. П. Яреценко